

אינפי 1 - פתרון גיליון תרגילים מספר 4

1. ראשית נוכיח ש- a_n סדרה יורדת וש- b_n סדרה עולה. יש להוכיח ש-

$$a_{n+1} \leq \frac{a_n + b_n}{2}, \quad b_{n+1} \geq \sqrt{a_n b_n} \quad \text{כלומר, } a_{n+1} \leq a_n, \quad b_{n+1} \geq b_n$$

$$\text{ל-} a_n \geq b_n. \text{ נוכיח באינדוקציה: הבדיקה נובעת מהנתון, } a_1 = 4, b_1 = \frac{1}{2}$$

כעת נניח ש- $a_n \geq b_n$. מאי שיויון הממוצעים נובע ש- $a_{n+1} \geq b_{n+1}$:

$$a_{n+1} = \frac{a_n + b_n}{2} \geq \sqrt{a_n b_n} = b_{n+1}$$

כעת נראה ש- a_n חסומה מלמטה: הראינו ש- $a_n \geq b_n$ וש- b_n עולה ולכן $a_n \geq b_1$. מראים ש- b_n חסומה מלמעלה באופן דומה.

נובע שלשתי הסדרות יש גבול. נסמן $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = a, \lim_{n \rightarrow \infty} b_n = b$. מאריתמטיקה של גבולות ושימוש

בהגדרה הרקורסיבית של אחת מהסדרות (a_n) נובע ש- $a = \frac{a+b}{2}$ ולכן הגבולות שווים.

2. על פי קריטריון קושי, מספיק להראות שלכל ε קיים N כך שלכל $m > n > N$ מתקיים:

$$\left| \sum_{k=n+1}^m a_k \right| < \varepsilon$$

$$\left| \sum_{k=n+1}^m a_k \right| = \left| \frac{1}{(2n+1)(2n+3)} + \dots + \frac{1}{(2m-1)(2m+1)} \right| \leq$$

$$\frac{1}{(2n+1)^2} + \dots + \frac{1}{(2m-1)^2} \leq \frac{1}{n(n+1)} + \dots + \frac{1}{m(m-1)} =$$

$$\left(\frac{1}{n} - \frac{1}{n+1} \right) + \left(\frac{1}{n+1} - \frac{1}{n+2} \right) + \dots + \left(\frac{1}{m-1} - \frac{1}{m} \right) = \frac{1}{n} - \frac{1}{m} < \frac{1}{n}$$

ולכן אפשר לבחור $N = \left\lceil \frac{1}{\varepsilon} \right\rceil + 1$.

3. הסדרה ניתנת לפישוט לצורה $a_n = \begin{cases} 2 & n \pmod{4} = 0 \\ 0 & n \pmod{4} \neq 0 \end{cases}$, ולכן הגבולות החלקיים שלה הם

$$2, 0 \text{ ו- } \limsup(a_n) = 2, \liminf(a_n) = 0$$

4. א. צריך להוכיח ש- $\liminf(-a_n) = -\limsup(a_n)$

נסמן: $a = \limsup(a_n)$. תהא a_{n_k} תת הסדרה המממשת את a , כלומר, $\lim_{k \rightarrow \infty} a_{n_k} = a$.

טענה: $-a_{n_k}$ מממשת את $\liminf(-a_n)$.

אם הטענה נכונה, אז מתקיים $\liminf(-a_n) = \lim_{k \rightarrow \infty} -a_{n_k} = -\lim_{k \rightarrow \infty} a_{n_k} = -\limsup(a_n)$.

הוכחת הטענה: נניח בשלילה ש- $-a_{n_k}$ לא מממשת את $\liminf(-a_n)$. היות ו- $-a_{n_k}$ היא תת

סדרה של a_n , $\liminf(-a_n) < \lim_{k \rightarrow \infty} (-a_{n_k}) = -a$, נסמן $-c = \liminf(-a_n)$.

תהא $-a_{j_l}$ תת הסדרה שמממשת את $-c$. אז $\lim_{l \rightarrow \infty} -a_{j_l} = -c$, ולכן $\lim_{l \rightarrow \infty} a_{j_l} = c$. אבל a_{j_l} היא

תת סדרה של a_n ו- $a < c$. מתקבלת סתירה ביחס לכך ש- $a = \limsup(a_n)$.

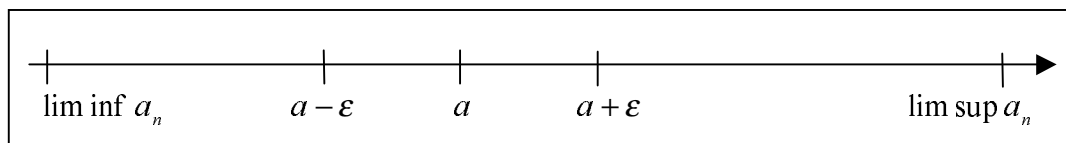
ב. צריך להראות ש- $\liminf(a_n + b_n) \geq \liminf(a_n) + \liminf(b_n)$. תרגיל זהה למעט כיוון האי שיוויון והחלפת ה- $\inf$ ב- $\sup$ נעשה בתירגולים ולכן לא נוכיח אותו כאן.

ג. צריך להוכיח ש- $\liminf(a_n + b_n) \leq \limsup(a_n) + \liminf(b_n)$. מסעיפים א' וב' נובע ש-

$$\begin{aligned} \liminf(a_n + b_n) - \limsup(a_n) &= \liminf(a_n + b_n) + \liminf(-a_n) \leq \\ &\leq \liminf(a_n + b_n - a_n) = \liminf(b_n) \end{aligned}$$

5. יש להניח בשאלה זו כי a_n היא סדרה בעלת ∞ ערכים (כלומר, לא מקבלת מספר סופי של ערכים בלבד).

תהא $a \in [\liminf a_n, \limsup a_n]$. יש להראות שלכל $\varepsilon > 0$ קיים n כך ש- $|a_n - a| < \varepsilon$.
ניח בשלילה שקיים $\varepsilon > 0$ כך שלכל $n \in \mathbb{N}$ מתקיים $|a_n - a| < \varepsilon$.

היות ו- $\liminf a_n$ הוא גבול חלקי של a_n , ∞ מאברי הסדרה נמצאים בקטע $(\liminf a_n - (a - \varepsilon - \liminf a_n), a - \varepsilon)$ ומסיבה דומה קיימים ∞ מאברי הסדרה ב- $(a + \varepsilon, \limsup a_n + (a + \varepsilon - \limsup a_n))$. במשלים של שתי הסביבות האלה יש לכל היותר מספר סופי של איברים של a_n ולכן לכל N טבעי אפשר למצוא $n > N$ כך ש-

$$a_n \in (\liminf a_n - (a - \varepsilon - \liminf a_n), a - \varepsilon)$$

ו- $a_{n+1} \in (a + \varepsilon, \limsup a_n + (a + \varepsilon - \limsup a_n))$. אזי $|a_{n+1} - a_n| > \varepsilon$, בסתירה לנתון על התכנסות סדרת ההפרשים.

6 צריך להראות שלכל $\varepsilon > 0$ קיימת נקודה $x \neq a \in A$ הנמצאת בסביבת ε של x .
על פי הנתון, לכל $n, n \geq 1$ היא נקודת הצטברות של A , ולכן לכל $\varepsilon > 0$ קיימות אינסוף נקודות, שכולן שייכות ל- A , שונות מ- x_n ונמצאות בסביבה בגודל $\varepsilon/2$ של x_n . לכל $n \geq 1$, נבחר אחת מהנקודות האלה, השונה גם מ- x , ונסמנה ב- a_n .

$$\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = x \text{ ולכן לכל } \varepsilon > 0 \text{ קיים } N \text{ כך שלכל } n > N, |x_n - x| < \varepsilon/2.$$

$$|x - a_n| = |x - x_n + x_n - a_n| \leq |x - x_n| + |x_n - a_n| < \frac{\varepsilon}{2} + \frac{\varepsilon}{2} = \varepsilon \text{ : זה } N \text{ גדול מ- } n \text{ לכל } n \text{ ולכן } a_n \text{ היא ה- } a \text{ הנדרשת.}$$

7 יש להוכיח לגבי α שאינו רציונלי. נבחר סדרת רציונליים $r_n \rightarrow \alpha$. אז לכל $n \in \mathbb{N}$ מתקיים $a^{r_n} > b^{r_n}$. לכן בגבול (שאינו תלוי באופו בחירת סדרת הרציונלים r_n) מתקיים: $a^\alpha \geq b^\alpha$.
אם $a^\alpha = b^\alpha$ אזי $(a^\alpha)^{1/\alpha} = (b^\alpha)^{1/\alpha}$ כלומר, $a = b$, סתירה. לכן $a^\alpha > b^\alpha$.